

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Carminvm Iacobi Albani Ghibbesii, Poetae Lavreati Caesarei, Pars Lyrica

Gibbes, James Alban

Romae, 1668

Carolo Portero De Figveroa, Alvmnosvo. Cùm dolore capitis afficeretur ex nimis curiosa Escvrialis disquisitione. Vndè Basilica describitur. Ode IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13378

Aufidus, atquè Salo proprijs creuère poëtis,
 Vrbs vt Echionia .
 Rhenus itèm, Ligerisquè vagus, nec limpìdus ante
 Vistula Sarbiniium .
 Te quoquè clarabit, vates cognomine dicar
 Si Thamefinus ego :
 Quantùm non Luddus fortassè, vel Indica merces
 Haftenùs obrinuit .

CAROLO PORTERO
 DE FIGVEROA, ALVMNOSVO.

*Cum dolore capitis afficeretur ex nimis curiosa ESCV-
 RIALIS disquisitione . Vndè Basilica describitur ,*

O D E I X .

CRedebam temerè : iam leuibus fidem
 Addixisse pudet, CAROLE, fabulis .
 Pressæ pondus inest grande scientiæ,
 Rerum fertquè catus non nisi sarcinam .
 Addixisse piget . Me duce, culmina ,
 AËternosquè lares, fanaquè cum tholis
 Aurata, æthereis æmula sedibus ,
 Lustrantem faciles marmoreo solo
 Et calcasse vias iuuat, iaspidis
 Et pressisse gradus vndiquè turgidos .
 Atquè hinc Palladij feruidus eloquũ
 Scandis dædaleis scalpta laboribus
 Graijs tecta viris, & Latiam domum ,
 Hic voluisse libros, hinc laquearia ,
 Pileta imparibus ficta scientijs ,
 Hic sphæras duplices, Austriacam & pharon ,
 Quæ sensit globulos bellica Turcicos
 Victrix ; hinc veteres cœlituum manus ,
 Quantas relliquias ! cœlituum manus ,
 Augustine tuam, docta Teresa ,
 Mirariquè tuam, monstraquè Nerei .

Ar-

Armata, & melius mortua tangere
 Nusquam finis adest. Indè per obuios
 Anfractus recipis præproperus pedem
 Ad patrum cathedras, & vigilem chorum.

Sic mens constituit nempe Philippica,
 Eius, qui Hesperiae regna Britanniae
 Iunxit connubijs, cum strueret reus
 Voti, Sancte tibi Martyr, amabili
 Quem donat viridis nomine Laurea,
 Turres, haecque domos, nil Mareoticis
 Debenes tumulis, & sacra limina;
 Deuoti assiduis vt Superum ducem
 Ambirent genibus sacricolae, bonas
 Cantarentque preces, seu vagus aureos
 Dispergit radios Cynthius, inuida
 Seu nigris vehitur Luna iugalibus.

Feruet nunc etiam iustum opus, æquora
 Dum templi Phrygijs lucida cautibus
 Despectas, & honorem, & fitis inscias
 Potas non humili lampadas vngue,
 Quæ centum rutilant continuâ face
 Aris præ totidem. Suspiciis in caput
 Pendentem cupido lumine Gloriam, &
 Alatos iuvenes, ac procerum globos
 Stellanti varios firmate; vitream
 Pallâ cæruleâ, & cyclade Virginem,
 Natum interque Patrem, Flamen & imminens,
 Umbratam merito tempora fulgure.
 Luketti breue opus, pingi at ianthinis
 Cœlorum spatijs iustius. Immemor
 Luketti, Titianæ vt tabulas manus
 Haufisti veteres, sis subito, & stupes.
 Qualis fertur amans Eurydices procus
 Auras in superas è Styge luridâ
 Venisse; attonitus sic reprimis gradum,
 Vix teque ipse capis. Cernite, cernite,
 Aeternam Superum cernite adorem,
 Auctorisque decus perpetuum sui.

O fan-

O sanctæ facies ! ô pia corpora !
 Ludor ? pressa meis ân caro tactibus
 Subsidit ? manibus nûm referunt manus ?

Tantum effatus, adis impiger aureas
 Urnas reliquiarum, & cineres sacros :
 Cùm Muri è medijs plurima cursibus
 Ars non muta trahat . Torrida ferreis
 Clathris ossa vides, ac rabiem efferi in
 Sugentes pueros regis inutilem ,
 Famosæquè Crucis fragmen, & impios
 Sentes, qui rigidis nobile morsibus
 Detriuère caput . Quò, Polyhymnia ,
 Nunquam Diua tuo nomine dignior ,
 Quò vatem rapies ? Paucula millium
 Sit prompsisse fatis . Tædia barbiti
 Lenit Mæonij Pieridum chorus ,
 Lesboid refugit . Curta placent magis .

Exin præcipiti te facilis gradu
 Descensus liquidis ad penetralia
 Thesaurosquè sacros passibus inuèhit .
 Hic quas volvit opes aurifluus Tagus ,
 Hic & quas oriens Phœbus, & occidens
 Gazas diuitibus condidit Indijs ,
 Altaris decori multiplicis nitent
 Intextæ vario, & mollibus infulis .
 Hic Diuûm effigies vndiquè pendulæ ,
 Regunquè Austriacæ signa propaginis
 Gaudent mixta sacris parietibus legi ,
 Transcribiquè tuis, clare Puer, notis .

At rerum ordo vocat pulchrior aspici ,
 Regali potior coniugij pyrâ ,
 Eduxit cineri quam pia comparis
 Vxor ; nec patulo concilio Iouis
 Cunctis cum Superis, cedere Pantheo
 Romano didicit, vix didicit polo
 Stellanti . His adytis planicies regit
 Strato versicolor marmore ad inclytum
 Aeterni penetrabile ac solium Dei .

O viuis patriæ, parcite Cœlites,
 Fulgentis color! ô vultus amabilis
 Astrorum! domus & certa Dei! prior
 Exclamas. Operi millia dædalo
 Certant signa, & opes, donaque regia.
 Stat turritus apex Dalmatico rigens
 Auro, & conspicuis peruigil ignibus
 Eöæ Theridos: tectum adamantinum
 In sphæram mediâ parte tumet sui
 Orbatam inferiùs: quadruplici ordine
 Axem fulcra nouum læuia sustinent,
 Vno Hermetis auo sidera languidis
 Contorquente humeris, ambitiosius.
 Horum materiam plurimus artifex
 (Dat porphyriacus materiam lapis)
 Septenni spatio longiùs vrserat
 Infraſtorum adamantum icu & acumine.
 Includunt pretium, sed pretio carens,
 Cryſtalli bifores, & paries vitri
 Gemmam, quæ rutilus nomen ab ignibus
 Est lucrata: micat fideribus prior,
 Indefessa suo lumine, mutuas
 Contempſitque faces. Pondus eburneam
 Aram dulce premit non humili modo
 Tectam purpureæ fastibus Iridis.
 At discrimen meſt: Diua coloribus
 Iunctis, illa nitet prodiga ſingulis,
 Matutina nouo, quotquot eunt dies,
 Cum Sole, & roſei luminis arbitrà.
 Partæ non mihi fas æmula gloriæ
 Mauſolæa ducum mittere, maximo
 Nati cum genitore aurea maximi,
 Rectorum Hesperia: Cæſaris hinc patris,
 Hinc dignæ ſobolis ſurgit honos, honos
 Supremus. Vir hic eſt, qui poſuit reus
 Voti, Sancte tibi Martyr, amabili
 Quem donat viridis nomine Laurea,
 Turritasque domos, ſacraque limina.

Hic vir, qui Superum concilij potens,
 Et pars magna fuit; sedibus igneis
 Adscriptus, trepidat dum celer undique
 Terris imperium, cælo animos homo
 AEquare, & geminum ducere Cynthium
 Mutatis peditem curribus. Hic vir est,
 Tali cui datus est filius indole,
 Promissusque nepos tantus, Iberiæ
 Ingens præsidium, & dulce decus suæ
 Gentis: Te memoro, Quarte Philippe. Iam
 Discat Cecropij porticus atrij
 Perfectum Samij Panthoidæ nouo
 Exemplo stabilire: Omnia sunt tria,
 Firmetur tribus his. Magnificentiâ,
 Aut maius pietate, ac sapientiâ,
 Quid cælum dederit ciuibus arduis?
 Hi gesere duces hos titulos tamen.
 Et gaudet numero quod Deus impare,
 Firmetur tribus his, Tardiùs ah! precor.
 Te sero rubeat fidere Iulium
 Sidus: te paueat Gallicus Hercules
 Iam nunc, detque tuis effeda laureis
 Olim fronte minor, quando per æthera
 Scandes victor ouans ad Capitolium
 Urbis stelligeræ, cumque parentibus
 Iunges numen, auo gestaque Martia,
 Ciuilemque operam, non sine plausibus
 Denfatorum humeris Cœlicolûm omnium
 Narraturus. Erit pacis honor tuæ
 Magnum Pantheon, ô maxime principum, vt
 Deberi tumulos ædibus in suis
 Indignetur auus sic tibi regios,
 Ac tutos cineres, cætera prouidus
 Heros, parque tibi. Labimur indè per
 Exrentum gradibus cærulæ Iaspidis
 Descensum vsque ad opus nobile. Scilicet
 Ingens tanta decet semita Pantheon.
 Altari premitur suppositum benè

Summo, fertque Deum fornice, pondeti
 Par, nec fidereis inuidet arcibus,
 Maiestate pari. Sit satis: impiè
 Nè tollatur humius sorte minor suâ.
 Atquè (cogit enim dicere veritas)
 Cælo præstiterit regibus incolis,
 Peiori renuens limina sanguini.
 Rex est vestibulo, quique sedet throno
 Sublimis Tyrio murice. Pendula
 Circùm, quodque cauo ritè situm loco,
 Surgunt bis gemino funera in ordine;
 Fulgentesque thori lucibus Indicis,
 Ad puri inuidiam Solis, & æmulæ
 Phœbes opprobrium. Crediderim entheo
 Prudentem monitu & consilio Ducem
 Concepisse Domus Escuriæ iuga, im-
 metatosque tholos regmine pro loci
 Tanti. Nec meruit machina vilius.
 Inclusum niuæ Virginis arduus
 Qualis nidum & opes (aligerum cohors
 Euexit totiès per liquidum aëra,
 Lauretique sacri vertice florido
 Tandem deposuit) turribus aureis
 Delubri ambit honor, cingere gemmeo
 Tantum talis amat carcere Pantheon.
 Fari plura nefas: tendere Tëios
 Neros Musa fugit largius, & lyram
 Frænat Mnemosyne, Castalidum parens.
 Nè post victa maris cæcula, Lesbij
 Exemplo iuuenis, tergore lubrico
 Delphini actus eques, verrere mitia
 Coner stagna minor nauita palmulis.
 Haud moles referam mutus & immemor
 Tercentas trabibus Mygdonijs datas
 Sustentare domum: non referam atria,
 Erroresque, dolosque, ac dubias vias
 Centum & mille locis, ipse reuoluere
 Quas nunquam valeat Cres faber, horridi

Inuentor Labyrinthi extiterit licet .
 Hic non fila regant Gnoſſia Theſeum .
 Mittam & ſacra patrum clauſtra, & imagines
 Clauſtorum, atque gradus, & medium decus
 Horti cum gelidis fontibus . Attamen
 Veſtra pace, Deæ, Socraticos lares,
 Rixofumque latus (cedite barbiton)
 Laudarim tremulo pectine pleniùs .
 Fruſtra : namque tenax propoſiti vtraque
 Auerſata negat lumine turbido .
 Nec quâ parte canam lauriger ædium
 Rex aulam ſtatuat : nec viridaria,
 Aut viuos latices, nec bona narium
 Dicam, perpetuo cum Zephyro incolâ, &
 Venatrice Deâ, non ſine Gratijs .
 Exegi . Variâ ductus imagine
 Dùm luſtras oculis, CAROLE, ſingula,
 Te vertigo rotat : nec minùs heu ! meum
 Torquet nunc dolor, atque ebrietas caput .

AD FAMIANVM STRADAM,

ad annua pietatis exercitia ſecedentem .

O D E X .

C Vi concitatum perculit enthei
 Vis mollis œſtri pectus, & aureo
 Renidet igniſas medullas
 Dîus amor pepuliſſe thyſo ;
 Non ille rauçi murmura Boſphori,
 Depræliantis nec rabiem Noti,
 AËſtumque fallacem Charymbdis,
 Nec Libyci vada nigra ponti
 Tentare pallet . Si mare barbarum
 Euertat imis ſedibus AËolus,
 Perrumpit obſtantes procellas
 Odryſiæ nouus hoſpes oræ .

Quin